

Försäkringstekniska riktlinjer för Nordea Livförsäkring Sverige AB (publ)

Riktlinjerna gäller från 2011-11-30

1. Riktlinjer avseende rörelsen som helhet

- 1.1. Allmänt
- 1.2. Försäkringstekniskt beräkningsunderlag
- 1.3. Vinstdelning
- 1.4. Riskrörelsen
- 1.5. Avkastningsskatt
- 1.6. Hantering av överskott
- 1.7. Återförsäkring
- 1.8. Flytt av försäkringskapital
- 1.9. Återköp av försäkringskapital
- 1.10. Belåning av försäkringskapital
- 1.11. Förräntning av försäkringsbelopp som förfallit till betalning
- 1.12. Soliditet

2. Riktlinjer avseende ålderspension med traditionell förvaltning och ålderspension med premiegaranti

- 2.1. Bestämmande av premier
- 2.2. Beräkning av försäkringstekniska avsättningar
- 2.3. Fördelning av återbäring
- 2.4. Periodiska utbetalningar

3. Riktlinjer avseende ålderspension med fondförvaltning

- 3.1. Bestämmande av premier
- 3.2. Beräkning av försäkringstekniska avsättningar
- 3.3. Periodiska utbetalningar

4. Riktlinjer avseende försäkringsmoment utan sparande

- 4.1. Bestämmande av premier
- 4.2. Beräkning av försäkringstekniska avsättningar

Riktlinjer avseende rörelsen som helhet

1.1. Allmänt

Riktlinjerna ska användas för styrning, kontroll och uppföljning av Nordea Livförsäkrings försäkringsrörelse. Riktlinjerna är godkända av styrelsen den 24 november 2011.

Nordea Livförsäkring är ett vinstutdelande bolag som är helägt av Nordea Life Holding AB, som bedriver livförsäkringsrörelse inom försäkringsklasserna 1, 3 och 4.

Nordea Livförsäkring meddelar ålderspensionsförsäkring med såväl traditionell förvaltning som fondförvaltning samt liv- och sjukförsäkring utan sparandemoment. Verksamheten bedrivs både inom tjänstepensionsförsäkring och privat försäkring.

1.2. Försäkringstekniskt beräkningsunderlag

Försäkringstekniskt beräkningsunderlag upprättas av bolagets Chefaktuarie, som också ansvarar för att beräkningsunderlaget följs. Tekniska ändringar i produkter eller förändringar av beräkningsmetoder eller parametrar för försäkringstekniska avsättningar som föranleder förändringar av försäkringstekniskt beräkningsunderlag ska godkännas av bolagets Asset and Liability Committee där Verkställande Direktör är ordförande.

1.3. Vinstdelning

Försäkringstagarna erlägger riskpremie för positiva risksummor och tilldelas arvsvinst (negativ riskpremie) för negativa risksummor, varefter riskresultatet i dess helhet tillfaller bolaget.

Försäkringstagarna erlägger avgifter varefter administrationsresultatet i dess helhet tillfaller bolaget.

För ålderspension med traditionell förvaltning delas det finansiella resultatet med bolaget om resultatet överstiger 3,5 % på kalenderårsbasis. Vid en delning går 95 % av det finansiella resultatet till försäkringstagarna och 5 % till bolaget, dock tillgodogörs försäkringstagarna minst 3,5 % om delning sker. För övriga ålderspensionsprodukter går hela det finansiella resultatet till försäkringstagarna.

1.4. Riskrörelsen

Riktlinjerna för riskrörelsen avser såväl försäkringsmoment kopplade till ålderspension, som fristående produkter utan sparande. Gemensamt för försäkringsmomenten och de fristående produkterna är att riskpremierna gäller för maximalt ett år i taget. För att begränsa risken för negativt urval, och indirekt även för moturval, görs normalt en prövning av individens hälsa vid nyteckning och vid utökning av riskförsäkring.

Bolagets princip är att hålla en sund riskrörelse och undvika negativa urval av risker. Negativa urval kan påverka beståndet genom en förhöjd skadefrekvens, vilket i förlängningen kan medverka till en generell premieförhöjning och därmed risk för moturval.

1.5. Avkastningsskatt

Bolagets kostnad för avkastningsskatt tas ut från enskild försäkring i förhållande till hur kapitalet på respektive försäkring beräknas ge upphov till skatt.

1.6. Hantering av överskott

Överskott efter vinstdelning tilldelas försäkringstagarna kontinuerligt i form av villkorad återbäring. Begreppet kollektiv konsolidering är därför inte tillämpligt.

Försäkringstagarna har endast rätt till överskott som bildas på placeringstillgångar för försäkringstagarnas räkning.

1.7. Återförsäkring

För att begränsa bolagets exponering för dödsfalls- och sjukfallsrisker återförsäkras risker som överstiger angivna nivåer i bolagets återförsäkringsprogram. I samma dokument anges också hur bolaget återförsäkrar katastrofrisker. Återförsäkringsprogrammet är fastställt av styrelsen.

Vid val av återförsäkringsbolag tas hänsyn till service, såsom hjälp med riktlinjer för riskbedömning och skadereglering, men även till återförsäkringsbolagets rating.

1.8. Flytt av försäkringskapital

Försäkringstagarens rätt till flytt av försäkringskapital regleras i de enskilda försäkringsvillkoren. Detsamma gäller bolagets rätt att flytta försäkringskapital till annan försäkringsgivare. Bolaget tar ut en avgift i samband med flytt enligt gällande prislista och i överensstämmelse med försäkringsvillkoren.

Vid flytt av försäkringskapital där försäkringen har negativ risksumma kan bolaget kräva att den försäkrade genomgår hälsoprövning.

När det gäller kapitalförvaltningen görs inte någon åtskillnad för bestånd med eller utan rätt till flyttning av försäkringskapitalet.

1.9. Återköp av försäkringskapital

Försäkringstagarens rätt till återköp regleras i de enskilda försäkringsvillkoren. Utökning av försäkringstagarens rätt till återköp kan undantagsvis göras med godkännande från Skattemyndigheten.

Högsta återköpsvärde utgörs normalt av aktuellt försäkringskapital vid tidpunkten för återköp. Bolaget tar ut en avgift i samband med återköp enligt gällande prislista och i överensstämmelse med försäkringsvillkoren.

Vid återköp av försäkring med negativ risksumma kan bolaget kräva att den försäkrade genomgår hälsoprövning.

Bolagets rätt att återköpa försäkring regleras i de enskilda försäkringsvillkoren. Det gäller i huvudsak försäkringar vid pensionstidpunkten med försäkringskapital understigande en nivå där periodisk utbetalning inte kan anses rimlig.

1.10. Belåning av försäkringskapital

Rätt till belåning av försäkringskapital föreligger inte.

1.11. Förräntning av försäkringsbelopp som förfallit till betalning

Rätten till förräntning av försäkringsbelopp som förfallit till betalning men där utbetalning inte skett regleras i försäkringsvillkoren.

1.12. Soliditet

2. Riktlinjer avseende ålderspension med traditionell förvaltning och ålderspension med premiegaranti

2.1. Bestämmande av premier

2.1.1. Antaganden om ränta

Antagande om ränta ska göras utifrån bedömningar om framtida avkastning på placeringstillgångar för försäkringstagarnas räkning. I dessa bedömningar ska hänsyn tas till produktens utformning och till vilket utrymme garantierna ger för en effektiv förvaltning av försäkringstagarnas medel.

2.1.2. Antaganden om dödlighet

Dödlighetsantagandet ska vara betryggande och baseras på undersökningar av försäkringsdödligheten i Sverige och på tidigare erfarenheter av dödligheten i det egna försäkringskollektivet. Antagandet ska sättas med utgångspunkt av den långsiktiga bedömningen av dödligheten i försäkringskollektivet.

2.1.3. Antaganden om driftskostnader

Antaganden om bolagets driftskostnader ska vara betryggande. Antagandet är långsiktigt och baseras på tidigare driftskostnadsutfall samt på prognoser för framtida driftskostnader.

2.1.4. Avkastningsskatt

Antagande om avkastningsskatt vid bestämmande av premier är långsiktigt, varvid antagandet om ränta i vissa fall beaktas när antagandet om avkastningsskatt görs.

2.2. Beräkning av försäkringstekniska avsättningar

2.2.1. Livförsäkringsavsättningar

För tjänstepensionsförsäkring tillämpas realistiska antaganden om framtida dödlighet, driftskostnader och avkastningsskatt. För övrig försäkring tillämpas betryggande antaganden genom att belastningstillägg för osäkerhet görs.

Diskonteringsräntan maximeras av den av finansinspektionen angivna högsta räntan för diskontering av framtida utfästelser. För tjänstepensionsförsäkring bestäms diskonteringsräntan enligt aktsamma principer och för övrig försäkring enligt betryggande principer.

Dödlighetsantagandet ska baseras på långsiktiga prognoser över framtida förväntade dödlighet. Vid beräkning av avsättningar ska könsberoende dödlighetsantaganden tillämpas, även för produkter där premier beräknas könsneutralt.

Driftskostnadsantagandet baseras på tidigare driftskostnadsutfall samt på prognoser för framtida driftskostnader. Antagandet om driftskostnader justeras vid behov.

Antagandet om framtida avkastningsskatt baseras på aktuell statslåneränta.

2.2.2. Avsättning för villkorad återbäring

För ålderspension med traditionell förvaltning bestäms avsättning för villkorad återbäring som mellanskillnaden mellan placeringstillgångarna för försäkringstagarnas räkning och livförsäkringsavsättningarna.

För ålderspension med premiegaranti bestäms avsättning för villkorad återbäring genom en jämförelse mellan försäkringskapitalet och livförsäkringsavsättningen på individnivå. Försäkringar där livförsäkringsavsättningen överstiger försäkringskapitalet medtas inte i summeringen. Underskottet på dessa försäkringar summeras separat och reservsätts genom att bolagets egna kapital tas i anspråk.

2.3. Fördelning av återbäring

Avkastning på tillgångar bolaget förvaltar för försäkringstagarnas räkning tillfaller varje enskild försäkring i form av villkorad återbäring.

För ålderspension med traditionell förvaltning utjämnas det finansiella resultatet mellan försäkringstagarna enligt förutbestämda regler beskrivna i försäkringsvillkoren. Placeringstillgångarna för försäkringstagarnas räkning är separerade mellan tjänstepension och övrig försäkring i syfte att utjämning mellan tjänstepension och övrig försäkring inte ska kunna ske.

För ålderspension med premiegaranti villkoras återbäringen direkt mot avkastningen på de underliggande placeringstillgångarna tillhörande produkten. Utjämning av det finansiella resultatet sker inte då placeringstillgångarna är individuellt fördelade genom att varje försäkring tilldelats andelar av placeringstillgångarna.

2.4. Periodiska utbetalningar

Utbetalningen består av två delar. Dels en avtalad pensionsutbetalning som är garanterad, dels ett återbäringsbelopp. Återbäring utbetalas tillsammans med avtalad pensionsutbetalning om överskott finns på den enskilda försäkringen.

För ålderspension med traditionell förvaltning bestäms överskott som skillnaden mellan försäkringens retrospektivreserv och prognosreserv där antaganden om ränta, dödlighet, avkastningsskatt och driftskostnader för prognosreserven följer samma antaganden som tillämpas vid bestämmande av premier. Återbäringsbelopp beräknas en gång per år på försäkringens huvudförfallodag och bestäms utifrån relationen mellan försäkringens retrospektivreserv och prognosreserv.

För ålderspension med premiegaranti bestäms periodisk utbetalning genom att retrospektivreserven divideras med förväntat antal återstående utbetalningar där hänsyn till dödlighet tas, men inte till ränta, avkastningsskatt eller driftskostnader. Som minst utbetalas avtalad pensionsutbetalning. Utbetalningarna omräknas vid varje utbetalningstillfälle.

3. Riktlinjer avseende ålderspension med fondförvaltning

3.1. Bestämmande av premier

För ålderspension med fondförvaltning står försäkringstagaren placeringsrisken. Någon garanti utfästs inte och därmed görs inga antaganden beträffande premier.

3.2. Beräkning av försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar ska vid var tidpunkt motsvara värdet på fondandelarna i de av försäkringstagarna valda värdepappersfonderna. Vidare ska bolagets innehav i värdepappersfonder för skuldtäckning matcha försäkringstagarnas valda värdepappersfonder vid var tidpunkt. Avsättningar ska även göras för premier som inbetalats men som ännu inte investerats i värdepappersfonder.

3.3. Periodiska utbetalningar

Periodisk utbetalning bestäms genom att marknadsvärdet av valda värdepappersfonder divideras med förväntat antal återstående utbetalningar där hänsyn till dödlighet tas, men inte till ränta, avkastningsskatt eller driftskostnader. Utbetalningarna omräknas vid varje utbetalningstillfälle.

4. Riktlinjer avseende försäkringsmoment utan sparande

4.1. Bestämmande av premier

Premie för försäkringsmoment utan sparande justeras årligen eller vid behov. Vid bestämmande av premie ska hänsyn tas till dödlighet respektive sjuklighet, driftskostnader för riskrörelsen och i förekommande fall beståndets demografiska sammansättning. Som allmän princip vid fastställande av premier gäller dock att dessa i möjligaste mån ska vara individuellt relaterade beträffande den försäkrades ålder, kön och hälsotillstånd.

4.2. Beräkning av försäkringstekniska avsättningar

Avsättning för sjukräntor vid pågående sjukfall beräknas med hjälp av antaganden om förräntning, tillfriskning samt driftskostnader. Avsättning för anmälda men ännu ej reglerade försäkringsfall görs enligt försiktiga principer.

Avsättningar för inträffade men ej rapporterade skador (IBNR) baseras på studier av historiska skadefall, där antal dagar mellan skadetidpunkt och rapportering av skadan till bolaget mätts. IBNR beräkningarna bygger på förväntad tid mellan skadedatum och anmälandatum och på förväntad årlig skadekostnad.